

Sygn. akt V U 787/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 grudnia 2017 r.

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Regina Stępień

Protokolant: star. sekr. sądowy Ewelina Trzeciak

po rozpoznaniu w dniu 13 grudnia 2017 r. w Legnicy

sprawy z wniosku W. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o odstąpienie od zobowiązania do zwrotu nienależnie pobranych świadczeń

na skutek odwołania W. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 22 sierpnia 2017 r.

znak (...)

oddala odwołanie

SSO Regina Stępień

Sygn. akt V U 787/17

UZASADNIENIE

Decyzją z 22 sierpnia 2017r. znak (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. dokonał miesięcznego rozliczenia emerytury wnioskodawcy W. P. w związku z osiąganym przez niego w okresie od stycznia do marca 2016r. przychodem. Organ rentowy wskazał, iż osiągnięty przez niego przychód w wysokości 18 116, 79 zł uzasadnił zawieszenie świadczenia łącznie w kwocie 8 735, 24 zł. W związku z czym winien zwrócić nienależnie pobrane świadczenia w kwocie 8 735, 24 zł.

W. P. wniósł od tej decyzji odwołanie, w którym domagał się jej zmiany poprzez orzeczenie, iż nie ma obowiązku zwrotu świadczenia. Twierdził, iż osiągnięty przez niego przychód z umowy zlecenia nie uzasadnia zmniejszenia emerytury, bowiem nie był to przychód z tytułu działalności podlegającej obowiązkowi ubezpieczenia społecznego. Wskazał, iż w okresie objętym skarżoną decyzją był zatrudniony na podstawie umowy o pracę i uzyskiwał wynagrodzenie wyższe niż minimalne. Ponadto wskazał, iż jego przychód z umowy zlecenia, który z uwagi na inny tytuł do ubezpieczenia nie był objęty obowiązkiem ubezpieczenia społecznego. Powołał się przy tym na informacje, które w tej kwestii uzyskał w Centrum Obsługi Telefonicznej ZUS. Zarzucił również organowi rentowemu, iż nie został pouczony o tym, że osiągnięcie przychodu z tytułu działalności niepodlegającej obowiązkowi ubezpieczenia społecznego mogłoby

skutkować obniżeniem emerytury. Zarzucił również ogólnie, że jego wątpliwości budzą również kwoty, które składają się na świadczenie, które miałyby podlegać zwrotowi.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie argumentując jak w zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił:

Ubezpieczony W. P. od 11 stycznia 2011r. pobiera emeryturę. W roku 2016r. pobierał emeryturę w pełnej wysokości.

Jest też zatrudniony w oparciu o umowę o pracę w Gimnazjum nr (...)w P. a nadto w oparciu o umowę zlecenia w (...)Klubie (...) w P.. W związku z tym w okresie objętym skarżoną decyzją tj. od stycznia do marca 2016r. od uzyskanego tytułu umowy zlecenia wynagrodzenia opłacał jedynie składkę na ubezpieczenie zdrowotne.

W okresie od 1 stycznia 2016r. do marca 2016r. (w rozliczeniu miesięcznym) uzyskał przychód z tytułu umowy zlecenia zawartej z (...) Klubem(...) w P.:

- w styczniu – 3 416, 25 zł
- w lutym – 9 050, 27 zł
- w marcu – 5 650, 27 zł.

Tak rozliczony przychód powodował zmniejszenie wysokości wypłacanej emerytury o kwoty:

- w styczniu – 561, 70 zł
- w lutym – 4 081, 87 zł
- w marcu – 4 091, 67 zł

łącznie o kwotę 8 735, 24 zł

Każda decyzja dotycząca przyznania mu na kolejne okresy prawa do tego świadczenia jak i przeliczenie jej wysokości zawierała wyraźne pouczenie o zdarzeniach powodujących zawieszenie jej wypłaty bądź jej zmniejszenie w razie osiągnięcia przychodu z tytułu zatrudnienia, służby lub innej pracy zarobkowej albo prowadzenia pozarolniczej działalności oraz pobierania zasiłków chorobowego, macierzyńskiego, opiekuńczego, wyrównawczego, świadczeń rehabilitacyjnego i wyrównawczego a także wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy (...). Szczegółowo również wskazywano, iż w przypadku osiągnięcia przychodu w kwocie przekraczającej 70 % miesięcznego wynagrodzenia za kwartał kalendarzowy ogłaszany przez Prezesa GUS, nie wyższej niż 130 % - emerytura lub renta ulega zmniejszeniu o kwotę przekroczenia, nie większą niż kwota maksymalnego zmniejszenia (...) oraz, iż w razie osiągnięcia przychodu przekraczającego 130 % przeciętnego miesięcznego za kwartał kalendarzowy powoduje zawieszenie wypłaty świadczenia. Ponadto ubezpieczony poucany był o obowiązku powiadamiania organu rentowego o osiągnięciu przychodu i jego wysokości oraz – w terminie do końca lutego następnego roku - o kwocie przychodu osiągniętego łącznie w roku kalendarzowym i w poszczególnych miesiącach, zaś jeżeli prowadzi pozarolniczą działalność – o łącznej kwocie podstawy wymiaru składek lub – o kwocie jaka zadeklarowałaby gdyby opłacał składkę, oraz o pobieraniu innych świadczeń (emerytury lub renty przyznanej z innego tytułu, wynagrodzenia lub uposażenia sędziego prokuratora, pobycie w domu pomocy społecznej lub zakładzie opiekuńczo-leczniczym, świadczeń w drodze wyjątku, pobierania kolejowego deputatu węglowego).

(dowody: akta ZUS: decyzje rentowe wraz z pouczeniami, decyzja o rozliczeniu emerytury, , zaświadczenia o osiągniętych przychodach).

Sąd zważył:

Odwołanie jest nieuzasadnione.

Zgodnie z treścią art. 103 ust. 1 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U.2016.887 ze zm.) prawo do emerytury i renty ulega zawieszeniu lub świadczenia te ulegają zmniejszeniu na zasadach określonych w art. 103a-106. Warunkiem zawieszenia lub zmniejszenia świadczeń emerytalnych i rentowych na podstawie art. 104 tej ustawy jest osiągnięcie przychodu z tytułu działalności podlegającej obowiązkowi ubezpieczenia społecznego.

Definicję przychodu zawiera art. 4 pkt 9 ustawy z 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t. jed. Dz.U.2017.1778), zgodnie z którym za przychód uważa się przychody w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych z tytułu: zatrudnienia w ramach stosunku pracy, pracy nakładczej, służby, wykonywania mandatu posła lub senatora, wykonywania pracy w czasie odbywania kary pozbawienia wolności lub tymczasowego aresztowania, pobierania zasiłku dla bezrobotnych, świadczenia integracyjnego i stypendium wypłacanych bezrobotnym oraz stypendium sportowego, a także z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności oraz umowy agencyjnej lub umowy zlecenia, jak również z tytułu współpracy przy tej działalności lub współpracy przy wykonywaniu umowy oraz przychody z działalności wykonywanej osobiście przez osoby należące do składu rad nadzorczych, niezależnie od sposobu ich powoływania.

Spornym było, czy wpływ na rozliczenie kwot nienależnie pobranego świadczenia miał fakt, iż wnioskodawca był zwolniony z obowiązku ubezpieczenia z tytułu przychodu uzyskiwanego z tytułu umowy zlecenia..

Ubezpieczony twierdził, iż te okoliczności powodowały, iż uzyskane przychody nie mogły być brane pod uwagę przy rozliczaniu jego emerytury.

Organ rentowy stał na stanowisku, iż przy uwzględnieniu wartości uzyskanego przychodu, który stanowi podstawę do zmniejszenia lub zawieszenia wypłaty świadczenia nieistotny jest zbieg tytułów do ubezpieczenia ani fakt, zwolnienia z obowiązku ubezpieczeniowego. Brane są pod uwagę wszystkie dochody osiągnięte w danym roku, bez względu na to czy emeryt opłacał od nich składkę czy też nie.

Należy podzielić stanowisko organu rentowego.

Fakt uwzględnienia przy rozliczeniu przychodów powodujących zawieszenie lub zmniejszenie świadczenia wynika z art. 104 ustawy o emeryturach i rentach, zawartego w rozdziale dot. zmniejszania i zawieszania świadczeń. W tym artykule wskazane jest w jaki sposób i jakie dochody są uwzględniane przy rozliczaniu świadczeń wypłacanych przez organ rentowy z tytułu pobieranej emerytury czy też renty. Stanowisko wnioskodawcy, że z niektórych tytułów jest zwolniony ze składki na ubezpieczenie społeczne i chciałby żeby dochody, które są zwolnione ze składki na ubezpieczenie społeczne nie były uwzględniane jako dochody przy rozliczaniu przychodów osiągniętych w zw. z pobieranym świadczeniem – jest oczywiście błędne. To że wszystkie dochody bez względu na to czy są one oskładkowane czy nie - wlicza się do dochodu przy rozliczaniu świadczeń w związku z osiąganymi przychodami - wynika wprost z cytowanego wyżej art. 104 ust. 4., gdzie zapisano, że przepisy ust. 1 i 1a i 2 stosuje się również do osób wyłączonych z obowiązku ubezpieczenia społecznego z tytułu ustalenia prawa do emerytury i renty lub wykonujących działalność nie podlegającą obowiązkowi ubezpieczeniu z uwagi na podleganie temu obowiązkowi z innego tytułu. Zatem w tym ustępie ustawodawca jednoznacznie wskazał, że w zakresie obowiązku ubezpieczeniowego, gdzie funkcjonuje tylko jeden tytuł do ubezpieczenia, a w razie zbiegu tych tytułów określił zasady i kolejność podlegania ubezpieczeniu. Natomiast z treści tego art. 104 ww. ustawy wynika, że pomimo wyłączenia W. P. z obowiązku opłacania składek przy przychodach osiągniętych z tytułu zlecenia, to przy rozliczeniu kwot przychodów sumuje się wszystkie dochody z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej oraz wszystkich innych działalności jakie wnioskodawca prowadzi.

Podobnej oceny należy dokonać w odniesieniu do zarzutów dotyczących rzekomego naruszenia przez organ rentowy przepisów w zakresie braku stosownego pouczenia o zdarzeniach powodujących zawieszenie wypłaty świadczenia bądź jego zmniejszenia w razie osiągnięcia przychodu.

Jak wynika z analizy akt ubezpieczeniowych, organ rentowy w prawidłowym trybie ustalał czy i w jakiej wysokości ubezpieczony pobierał nienależnie świadczenia. W. P. w każdej decyzji był pouczany o zdarzeniach powodujących zawieszenie wypłaty emerytury bądź jej zmniejszenie w razie osiągnięcia przychodu. Określane w nich były również jego obowiązki w zakresie zawiadamiania organu rentowego o tych zdarzeniach, składania dokumentów dotyczących osiągniętych dochodów.

Ponadto nie zwracał się on indywidualnie do organu rentowego o interpretację przepisów dotyczących tego czy jego wynagrodzenie z tytułu umowy zlecenia (kiedy był zwolniony z obowiązku opłacenia składek), będzie podlegać wliczeniu do przychodu powodującego zmniejszenie lub zawieszenie emerytury. Dołączone do odwołania wydruki odpowiedzi Centrum Obsługi Telefonicznej w podobnych, abstrakcyjnych sprawach nie mogą być wiążące czy skuteczne w odniesieniu do wnioskodawcy.

Z tych względów sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 1 kpc oddalił odwołanie ubezpieczonego.

SSO Regina Stępień